

Område	Revisionsbemærkning titel	Udvalg	Revisionsbemærkning - tekst	Farve
Løn	CRM-systemet	Økonomiudvalget (Koncernservice)	<p>I beretningen for 2015 er anført: ”Informationsmaterialet fra KS til forvaltningerne indeholder ikke en akkumuleret oversigt over manglende dokumentation fra tidligere måneder. Vi har desuden konstateret, at der i KS er en praksis, hvor sager i CRM-systemet registreres som færdigbehandlede/løst efter en periode på 3 mdr., selvom manglende dokumenter endnu ikke er modtaget”.</p> <p>Opfølgning i 2016: I 2016 er informationsmaterialet til forvaltningerne over manglende dokumentation ikke fremsendt hver måned, men samlet for perioden juni til september 2016. Det er påset materialet indeholder en akkumuleret oversigt. Materialet var i første omgang ikke tydelig i forhold til identifikation af hvilken enhed og hvilken medarbejder den manglende grunddokumentation kan henføres til.</p> <p>Der ses ikke at være etableret en effektiv forretningsgang i forvaltningerne, der følger op på, at mangelfuld dokumentation indsendes til KS.</p>	Rød
	Løndebitorer	Økonomiudvalget (Koncernservice)	<p>(Forvaltningerne) For sen indberetning af afgang til KS eller fejl i KAS med indvirkning på lønforhold kan resultere i, at der opstår et debitorforhold til både ansatte og fratrådte medarbejdere. (KS) Løndebitorer er steget fra 34,2 mio. kr. ultimo december 2015 til 36,7 mio. kr. ultimo september måned 2016. Der er ikke udarbejdet en specifikation af løndebitortyper, der kunne hjælpe med at forklare udviklingen på området, og der er ikke udarbejdet en forretningsgang for processen end-to-end.</p>	Rød
	Sagsgennemgang	Økonomiudvalget (Koncernservice)	<p>I de gennemgåede 220 lønsager har vi konstateret fejl i ca. 7,3 %, der kan henføres til 16 sager, hvor vi har observeret manglende og ikke-fuldstændige dokumentation i lønsagerne, samt manglende berigtigelse med potentiel økonomisk betydning. Observationerne kan henføres til 2 sager med fejl i indberettet anciennitet, 3 sager med fejl i grundbilaget indberettet til KS, 1 sag mangler dokumentation for uddannelse, 1 sag mangler dokumentation for fratrædelse, 1 sag mangler oplysning om formål for kørsel ved udbetaling af kørselsgodtgørelse, 3 sager hvor KS har indtastet forkert i forhold til grundbilag, 2 sager med manglende kontrakt, som først kan fremsendes efter februar 2017 samt 2 sager på VIP-området, hvor pensionsberegning er foretaget af forkert grundlag.</p>	Rød
	Applikationsprotokoller	Økonomiudvalget	<p>Den systemansvarlige for kommunens lønsystem har indhentet revisionserklæring fra KMD. Erklæringen indhentes for at opnå sikkerhed om leverandørens generelle it-kontroller og applikationskontroller. Erklæringen dokumenterer at kontroller er hensigtsmæssigt udformede og at de</p>	Rød

Område	Revisionsbemærkning titel	Udvalg	Revisionsbemærkning - tekst	Farve
		(Koncernservice)	generelt fungerer tilfredsstillende vedrørende KMD Opus Løn, men der udestår dog et par enkelte forhold fra overgangen til nyt lønsystem, som stadig undersøges af kommunen. Kommunen har desuden oplyst, at KMD ikke vil fremsende en erklæring fra KMD vedrørende KAS, da den planlagte driftsprøve ikke kunne godkendes som følge af flere tekniske fejl, hvorfor der ikke foreligger en gældende kontrakt for kommunens vagtplansystem.	
	Vagtplansystem KAS	Økonomiudvalget (Koncernservice)	I beretningen for 2015 er anført: ”Implementeringen af vagtplansystemet KAS har vist, at der ikke i tilstrækkeligt omfang har været et samlet overblik over de leverancer, der skulle gennemføres i forbindelse med implementeringen, hvilket har medført en del fejl vedrørende overholdelse af overenskomster m.v. ved anvendelsen af KAS”. Opfølgning i 2016: I 2016 har vi konstateret, at reimplementeringen af KAS 2.0 har forløbet efter KS nedsatte handlingsplan. Men der er stadig tekniske vanskeligheder i systemet og de mange manuelle processer medfører stadig risici for fejl og mangler i lønsagerne, hvortil KS oplyser, at der udarbejdes en evaluering heraf inden udgangen af 2016. Forretningsgange og afdækning af automatiske kontroller indgår i kommunens lønkontrolprojekt.	Rød
	Lønadministration selvejende institutioner	Økonomiudvalget (Koncernservice)	I beretningen for 2015 er anført: ”Vi har konstateret, at Københavns Kommune foretager al indberetning af lønoplysninger m.v. til SKAT på kommunens CVR-nummer, og ikke på de selvejende institutioners egne SE-numre”. Opfølgning i 2016: I 2016 har vi konstateret, at samme forhold er gældende. KS oplyser, at SKAT vil blive kontaktet for en midlertidig dispensation, samt at ny lønproces, hvor lønindberetningen for de selvejende institutioner vil ske på institutionens egne SE-numre, vil være etableret i første kvartal 2017.	Rød
	Lønafstemninger	Økonomiudvalget (Koncernservice)	I beretningen for 2015 er anført: ”Det er i lighed med tidligere år konstateret, at lønsystemet oplysninger er afstemt til bogføringen /årsregnskabet, men at der ikke er foretaget afstemning i forhold til de afgivne oplysninger om lønforhold m.v. til SKAT”. Opfølgning i 2016: KS har udarbejdet oplæg til model for afstemning af de afgivne lønforhold m.v. til SKAT for årene 2013, 2014 og 2015. Vi er enige i denne afstemningsmetode. Endvidere er det påsat, at KS i 2016 har afstemt lønsystem til økonomisystem for perioden april til oktober måned.	Rød
	LARA og Trio	Økonomi	(BUF/KS)	Gul

Område	Revisionsbemærkning titel	Udvalg	Revisionsbemærkning - tekst	Farve
		miudvalget (Koncernservice)	I 2016 har vi gennemgået den af KS og BUF udarbejdede arbejdsgangsbeskrivelse for anvendelse af LARA og Trio, herunder påsat at funktionsadskillelse ved LARA er etableret. I forbindelse med udarbejdelsen, har KS og BUF konstateret, at det er muligt at ændre datagrundlaget ved den årlige indlæsning af de lønbærende dele fra skemaplanlægningen fra LARA og Trio til lønsystemet (OpusLøn).	
	SEB	Økonomiudvalget (Koncernservice)	Der er ikke en automatisk kontrol indbygget i kommunens selvbetalingsløsning SEB i forhold til godkendelseshierarkiet på det øverste ledelsesniveau i den enkelte organisation i kommunen.	Gul
	Intern kontrol	Økonomiudvalget (Koncernservice)	I beretningen for 2015 er anført: ”Det er i lighed med tidligere år konstateret, at den etablerede interne kontrol med det løndokumentationsmateriale, der sikrer korrekt løn til tiden, ikke har været effektiv”. Opfølgning i 2016: I 2016 har KS iværksat et lønkontrolprojekt omfattende en kortlægning af forretningsgange, identificere og vurdere de største risici i forretningsgangene samt sammensætte forslag til hvilke kontroller der skal udføres for at imødekomme de identificerede risici. Projektplanen indeholder 3 spor: 1. udarbejdelse af forretningsgange 2. udvikling af risikobaseret kontrolmiljø 3. godkendelse og implementering af forretningsgange inkl. kontroller Bemærkningen er ikke tilendebragt i 2016, og handlingsplanen forventes afsluttet 1. december 2017. Det er vigtigt, at det ledelsesmæssige fokus fastholdes på færdiggørelse af projektet, så et effektivt kontrolmiljø understøtter korrekt løn til tiden.	Rød
Digital tinglysning	IT-sikkerhed / Systemejer	Økonomiudvalget (Koncernservice)	IT-Sikkerhedsregulativet omfatter ikke regler for eksterne risikobetonede systemer. Der er ikke et entydigt og defineret systemejerskab for systemer som DT. Rolle som systemejer er ikke implementeret for DT, da system og værdidata er vurderet forkert, ifm. ibrugtagning af systemet. Som følge deraf: - Er der ikke foretaget en risikovurdering af systemet - Har ansvarlige ledere har ikke modtaget tilstrækkelig support om systemkontroller, adgange og rettigheder. - Har IT-sikkerhed ikke foretaget tilsyn / overvåget systemanvendelsen og adgange til systemets	Rød

Område	Revisionsbemærkning titel	Udvalg	Revisionsbemærkning - tekst	Farve
			værdioplysninger.	
	KIT / Brugeradministration	Økonomiudvalget (Koncernservice)	Kvaliteten af den administrative håndtering, registrering og dokumentation af adgange hos Brugeradministrationen (BA) er ikke fuldstændig. Tilsyn med adgange/rettigheder pr. medarbejder er ikke systemunderstøttet	Gul
	Procesejere i forvaltningerne	Økonomiudvalget (Koncernservice)	Viden om og sikring af at adgange og rettigheder, så disse svarer til det arbejdsbetingede behov samt sletning af ophørte medarbejdere, sikres ikke i tilstrækkelig grad. Indhold og omfang af ledelsestilsyn er varierende og imødegår ikke i alle tilfælde potentielle risici og opfylder ikke kommunens regler for ledelsestilsyn af adgange til systemer. Der er behov for at udarbejde forretningsgange for sagshåndtering herunder identificere risici og kompenserende kontroller.	Rød
Børneattester	Regler og retningslinjer for indhentning af børneattester	Økonomiudvalget (Koncernservice)	Det er vores vurdering, at de overordnede retningslinjer i cirkulæret ”Opslag og ansættelse i Københavns Kommune – procedurer og regler” tydeligt præciserer at det er tjenestedet som er ansvarlig for at der foreligger en gyldig børneattest for alle medarbejdere, hvor dette er påkrævet.	Gul
			Det er vores vurdering, at de overordnede retningslinjer i cirkulæret ”Opslag og ansættelse i Københavns Kommune – procedurer og regler” tydeligt præciserer at det er tjenestedet som er ansvarlig for at der foreligger en gyldig børneattest for alle medarbejdere, hvor dette er påkrævet.	Gul
	Implementering af regler og retningslinjer	Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	Der er rekvireret og indhentet børneattester på alle fastansatte i Othiliahus og Welcome House. Dog kunne vi konstatere, at der for en enkelt medarbejder indhentet børneattest i forbindelse med revisionsbesøget, hvilket er 5 måneder efter medarbejderen er påbegyndt ansættelsen i Othiliahus. Samtlige børneattester er påset lagt i personalesagerne. For de frivillige sker indhentning af børneattest pt med en vis forsinkelse, idet nogle af de nyeste frivillige har afgivet fuldmagt til indhentelse af børneattest, men ledelsen endnu ikke har modtaget børneattesten, og den frivillige er startet. BIF vil i forlængelse heraf stramme op på proceduren, således at en frivillig ikke starter, førend ledelsen har modtaget en børneattest.	Rød
	Implementering af regler og retningslinjer	Teknik- og Miljøudvalget	Vores gennemgang af 8 tilfældigt udvalgte medarbejdere på de bemandede legepladser har vist, at der ikke konsekvent er rekvireret børneattester på ansatte, samt at indhentede børneattester ikke konsekvent arkiveres på medarbejderens personalesag i e-Doc.	Rød
Statsrefu	Forretningsgange,	Socialu	Vi har i forbindelse med vores gennemgang af forvaltningens ledelsestilsyn konstateret, at sager som	Gul

Område	Revisionsbemærkning titel	Udvalg	Revisionsbemærkning - tekst	Farve
sion	herunder interne kontroller	dvalget	ikke løbende bliver revurderet, ikke umiddelbart er omfattet af forvaltningens ledelsestilsyn. Vi har i forbindelse med revisionen af personsager konstateret, at der fortsat er en del sager, som er administrativt forlænget, og dermed umiddelbart ikke er omfattet af ledelsestilsynet.	
			Vi har i forbindelse med vores revision af personsager udtaget sager dels på baggrund af forvaltningens ledelsestilsyn, dels på baggrund af analyser af forvaltningens bogføring på de enkelte områder (risikobaseret udvælgelse). Resultatet af revisionen har vist, at der er en højere fejlprocent i de sager, som er udtaget på baggrund af en risikobaseret tilgang.	Gul
	Merudgifter SEL §100	Socialudvalget	Vi har i forbindelse med vores revision af området foretaget gennemgang af i alt 6 personsager. Risiko for fejl og dermed indtægtstab for kommunen. Vi skal anbefale, at der etableres procedurer der sikrer rettidig opfølgning i sagerne. Resultat af gennemgangen af personsager fremgår af bilag 1.	Gul
	Merudgifter til børn	Socialudvalget	<p>Serviceovens § 41 – Merudgifter til børn</p> <p>Manglende genberegning</p> <p>Det fremgår af Lov Nr. 1526 af 27. december 2014, om ændring af lov om social service, at kommunen senest den 1. januar skal have genberegnet alle sager om merudgiftsydelser til børn, hvor der udbetales tilskud efter de hidtil gældende regler.</p> <p>Pr. 1. januar 2016 fastsættes ydelsen ud fra de skønnede merudgifter pr. måned og afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.</p> <p>Vi har i forbindelse med vores gennemgang og analyse af området konstateret, at der primo 2016 var ca. 30% af sagerne, hvor der ikke var foretaget genberegning af ydelsen, og at der pr. juli 2016 fortsat er ca. 17% sagerne, hvor der endnu ikke er foretaget genberegning.</p>	Rød
Intern forsikringsordning	Regnskabsmæssig håndtering	Økonomiudvalget (Koncernservice)	De to ordninger administreres som én samlet fællesordning ved at over-/ underskud udlignes mellem ordningerne. Præmien for den enkelte ordning bliver således ikke retvisende i forhold til at sikre at den enkelte ordning skal hvile i sig selv over en årrække/på længere sigt. Der foretages ikke en formaliseret afrapportering (budget/regnskab) der synliggør det akkumulerede over-/ underskud der dokumenterer, at kommunen over tid efterlever ”hvile i sig selv-princippet” for ordningerne hver for sig.	Rød
	Hvile i sig selv	Økonomiudvalget (Koncernservice)	Det fremgår af prognoserne for præmieberegningen for den interne forsikringsordning, at der som følge af en ekstern forsikringsdækning for skadesudgifter over 100 mio. kr. er indregnet en planlagt opsparing på 100 mio. kr. til dækning af uforudsete udgifter.	Rød
Regnskabføring	Fakturaer i betalingskontrol	Økonomiudvalget	I beretningen 2015 er anført: Bogføring i KK foretages ikke i alle tilfælde i overensstemmelse med god bogføringskik	Rød

Område	Revisionsbemærkning titel	Udvalg	Revisionsbemærkning - tekst	Farve
og interne kontroller		get (Koncernservice)	(konteringsteksten er ikke altid tilstrækkelig sigende, og posteringer er ikke altid dokumenteret med et bilag.) Opfølgning 2016: KS' stikprøvevise kontrol af posteringer har afdækket, at der væsentligst i relation til finans-posteringer, i flere tilfælde er konstateret, at det ikke umiddelbart ud af konteringsteksten og evt. vedhæftede dokumentation, er muligt at vurdere validiteten af de foretagne finansposteringer herunder hvad og hvorfor der omkonteres. På baggrund af vores udførte reperformance af kontrollerne er vi enige i den observation.	
			Alle forvaltninger I lighed med sidste års revision har vi ved gennemgang af tilfældigt udvalgte bilag observeret manglende overholdelse af betalingsfrister.	Gul
	Kommunens regler for indkøb	Økonomiudvalget (Koncernservice)	(Forvaltningerne) Ved vores revision af design har vi observeret svagheder i kontrolmiljøet omkring inddrivelse og lukning af firmadankort ved medarbejders fratrædelse og afskedigelse. De designede kontroller er placeret på decentralt niveau hos den budget ansvarlige og er kun i ringe grad systemunderstøttet. Vi har observeret at der ikke er opfølgning på om den overvågende kontrol rettet mod misbrug er effektive, da der ikke sker opfølgning på om alle adviserings-mails når frem til en modtager. Det eksisterende design er desuden uhensigtsmæssigt i det henseende at der kun i ringe grad er centrale overvågende kontroller til at kompensere for de manuelle kontroller.	Rød
			I beretningen 2015 er anført: I lighed med forhold rapporteret ved sidste års revision er der observeret manglende overholdelse af KK's indkøbsaftaler på mindre indkøb/opgaver, herunder digitaliseret understøttelse af indkøb. På større byggeopgaver/indkøb indhentes behørigt tilbud. Opfølgning 2016: Bemærkningen videreføres.	Rød
			BUF, TMF og SOF I enkelte tilfælde har vi observeret at der er sket hævnning af kontanter på firmadankort til forskudsafregning for udlæg.	Gul
	Systemansvarlige for udbetalings- og faktureringsystemer	Økonomiudvalget (Koncernservice)	I beretningen 2015 er anført: Der blev i 2014 identificeret 69 udbetalings- og faktureringsystemer. Analysen viste, at der for hovedparten af systemerne var udpeget en ansvarlig systemejer. Endvidere var systemejer-rollens ansvar beskrevet i IT-sikkerhedsregulativet. Dog manglede der forretningsgangsbeskrivelser for hovedparten af systemerne, og der var således ikke designet interne kontroller omkring systemerne. Analysen viste, at systemejer-rollen ikke tilstrækkeligt var implementeret. Der var system-ejere, der ikke kendte funktionaliteten af det system, de var systemejere for, og systemejer-rollen blev generelt	Rød

Område	Revisionsbemærkning titel	Udvalg	Revisionsbemærkning - tekst	Farve
			<p>varetaget meget forskelligt. Ikke alle sy-stemejere havde et klart billede af, hvad rollen indebar og hvilket ansvar de havde. Analysen viste endvidere, at der ikke var den nødvendige ledelsesmæssige opmærksomhed på opgaven, hvilket medførte, at der ikke blev allokeret de nødvendige ressourcer til varetagelse af systemejerskabet. Grundet manglende design af kontroller i forretningsgange blev det vurderet, at der ikke var implementeret tilstrækkelige kontroller af anvendelsen af systemerne.</p> <p>Opfølgning 2016: Der har hen over året været afsat ressourcer til at uddanne systemejere i varetagelse af systemejerrollen. Herunder at klarlægge hvad rollen indebærer og hvilket ansvar de har. Det er sket gennem udarbejdelse af systemejer vejledning samt gennemførelse af kurser. Dog udestår arbejdet med udarbejdelse af forretningsgangsbeskrivelser for hovedparten af systemerne, og der er således ikke designet interne kontroller omkring systemerne. Grundet manglende design af kontroller i forretningsgange vurderes det, at der ikke er implementeret tilstrækkelige kontroller af anvendelsen af systemerne. Revisionsbemærkning 1 fra 2015 er tilpasset med gennemførte tiltag og videreført.</p>	
	Ad Snitflade Opus debitor og KØR	Økonomiudvalget (Koncernservice)	I forbindelse med vores revision har vi desuden observeret, at der er fejl i snitfladen mellem OPUS debitor og KØR, herunder registreringer i P.nr.basen, hvilket gør det nødvendigt at foretage en stor mængde enkelt opslag for at afstemme de to moduler.	Rød
	Ad Gæld til offentlige myndigheder	Økonomiudvalget (Koncernservice)	(Forvaltningerne / KS) I forbindelse med vores revision er vi blevet bekendt med at kommunen har registreret en gæld på ca. 1,1 mio.kr. Fordelt på en række krav som andre offentlige myndigheder har oversendt til inddrivelse hos SKAT. Endvidere har KK selv oversendt en lang række krav vedr. kommunen selv. En lang række af de fremsendte krav er bøder bl.a. P-afgifter vedr. kommunens biler.	Rød